

Wij zijn mensen van de Bergrede. In deze zondagen door het jaar lezen we daaruit. Wij zijn geroepen om de Zaligsprekingen in praktijk te brengen. Jezus vraagt ons om smaak te geven aan ons leven en aan onze samenleving. “Gij zijt het zout der aarde”. Wij hoeven ons christen-zijn niet te verstoppen. “Gij zijt het Licht der wereld.”

Jezus treedt op als leraar, als rabbi. De mensen hebben al gemerkt dat het geen gewone is. Hij is missionaris, hij trekt rond. Veel volk komt naar hem toe. Hij is geen kamergeleerde van Jeruzalem en de tempel. Jezus is autodidact. Hij kreeg zijn vorming in zijn familie, in de synagoge van Nazareth en in het sociale en beroepsleven van zijn tijd. Hij is Jood en is trouw aan de Thora, de Wet. Dat zijn de eerste vijf boeken van de Bijbel. Maar als goede gelovige kent hij ook de andere geschriften. Als rabbi, als leraar kan hij die geschriften commentariëren. Vandaag krijgen we daar enkele voorbeelden van.

Jezus maakt school. Zijn optreden is geen onemanshow. Sommigen zullen wel gezegd hebben: “Die rabbi van Galilea heeft wel een speciale manier van aanpakken en een nieuwe manier om de geschriften, de Wet en de Profeten, te interpreteren. Hij komt de vervulling brengen, hijzelf is het Woord van God. De oorspronkelijke betekenis van de Thora, Wet, is staf, herdersstaf, richtingaanwijzer. Wanneer de herder zijn staf in een bepaalde richting wijst dan weet de

kudde en de herdershond in welke richting er gegaan wordt. De bisschoppen en de abten hebben een staf om aan te wijzen in welke richting het volk en de gemeenschap moet gaan. Abt Lode Van Hecke heeft zijn gemeenschap van Orval goed geleid. Hij behoudt zijn wapenspreuk "In de vreugde van de Geest" of hij zijn staf meebrengt naar Gent weet ik niet.

De Thora is de schat die God aan de mensen gegeven heeft. Jezus heeft nog de tempel en zijn cultus gekend maar als de redactie van dit evangelie tot stand komt na het jaar 70 is dat allemaal al verwoest. De Joden hebben geen land meer, geen tempel, geen cultus. De enige schat die hen samenhoudt is de Schrift, de Wet en de Profeten. Jeruzalem en de tempel zijn verwoest, als 't ware hemel en aarde zijn vergaan maar de Geschriften zijn bewaard. Jezus zelf is een kleine veertig jaar vroeger gekruisigd maar als verrezene leeft hij verder in de Kerk en in de wereld.

Zo is Hij ook vandaag onder ons aan het woord en hij geeft ons enkele voorbeelden van interpretatie. Hij brengt ons de geest van de wet. En deze gaat verder dan een gebod of een verbod. Het eerste voorbeeld is : Gij zult niet doden. Dat is een absoluut verbod. Onder geen beding zult gij doden. De wereld keek en luisterde verwonderd en verbijsterd hoe het Belgisch parlement wetten stemde die indruisen dit onveranderbaar gebod. Maar misschien hebben deze te goedbetaalde dames en heren niets begrepen van Jezus' woord: "Gij zult uw naaste beminnen als uzelf". En zeker een vast een ernstig ziek kind.

Raken aan het leven van de mens is volgens de christelijke opvatting ook raken aan het goddelijke. Want de mens heeft in zich de kiem van het goddelijke leven.

Wij zijn opgegroeid met de begrippen: doodzonde, dagelijkse zonde, slechte gewoonte, ondeugd. Voor Jezus is alle kwaad dodend. Kwaad spreken, achterklap, roddelen, pesten. De tong kan meer doden dan een spuit, een mes of een pistool. We lezen dat zelfs kinderen zelfmoord plegen, nu noemt men dat uit het leven stappen, omdat ze gepest worden.

Jezus kijkt niet zodanig naar het uiterlijke gedrag zoals de Farizeeën en de andere rabbijnen. Hij kijkt naar het innerlijke. Naar datgene wat in de mens zit. En wat daar uit voortkomt. Hij raadt ons aan om naar het innerlijke te kijken, onze ogen goed te gebruiken, op onze tong te letten. Om met ons hart bij ons levensproject te zijn.

Jezus zegt ook dat we niet moeten zweren. Een volgeling van Hem spreekt altijd de waarheid. Leeft altijd in Gods tegenwoordigheid. In hem is er geen valsheid en bedrog. Voor een volgeling van Jezus is er geen straffende God.

Tot zo'n geloof en levenshouding kunnen we enkel komen door de liefde. Paulus zegt ergens : "De vervulling van de Wet is de liefde". De liefde sterft nooit. Jezus is hier en wijst ons de weg, als een goede herder, met de Wet van de Bergrede, met zijn staf.